

ACTA PII PP. XII

LITTERAE APOSTOLICAE MOTU PROPRIO DATÆ

AD VENERABILES FRATRES PATRIARCHAS, ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS, CETEROSQUE LOCORUM HIERARCHAS ECCLESiarUM ORIENTALIUM, PACEM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES : DE RITIBUS ORIENTALIBUS, DE PERSONIS PRO ECCLESIIIS ORIENTALIBUS.

PIUS PP. XII

Cleri sanctitati, christifidelium ædificationi totiusque Ecclesiæ emolumento ac decori nemo est qui ignoret quantum conferat libens ac studiosa ecclesiasticæ et clericalis disciplinæ observatio, prouti iam Œcumenica Tridentina Synodus, constantem hac de re Ecclesiæ sententiam exprimens, luculenter perdocuit : «Nihil est, quod alios magis ad pietatem et Dei cultum assidue instruat, quam eorum vita et exemplum, qui se divino ministerio dedicarunt : cum enim a rebus sæculi in altio rem sublatis locum conspiciantur, in eos, tamquam in speculum, reliqui oculos coniciunt, ex iisque sumunt, quod imitentur. Quapropter sic decet omnino clericos, in sortem Domini vocatos, vitam moresque suos omnes componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone aliisque omnibus rebus nil, nisi grave, moderatum ac religione plenum, præ se ferant ; levia etiam delicia quæ in ipsis maxima essent, effugiant ; ut eorum actiones cunctis afferant venerationem»¹.

At, vertentibus sæculis, evenit ut in Ecclesiis Orientalibus disciplina cleri, deficiens aliquando aut incerta, præsentibus temporibus impar prorsus exstiterit.

Norunt omnes Synodos, sive Œcumenicas, sive particulares alias passim ab Ecclesiis celebratas, haud omisisse idoneas et opportunas præscriptiones de muneribus ac privilegiis sacrorum Antistitum ceterorumque clericorum tradere ad eorum vitam regendam moresque continendos aut corrigendos, si quando abusus irrepserint.

Illæ autem præscriptiones cum nec completæ nec certæ, nedum in unum corpus apte digestæ essent, neque clericis ad propriam vitam et actuositatem dirigendam, neque Episcopis ad suos greges gubernandos satis auxilii erant. Quod incommodum ægre iam omnes cleri ordines ferebant, quippe qui sua officia et munera liquide ac certe cognoscere optarent, idque sive ad sui spiritus profectum et animi tranquillitatem sive in commune Ecclesiæ bonum.

Ceterum, quamquam nonnullæ Synodi aliquid laudabiliter tentarunt ut propriæ communitatis studiis in hac re satis facerent, desiderabatur quotidie magis ab Orientalibus Ecclesiis unum ac commune corpus legum ecclesiasticarum, integrum, certum, hodiernis rerum temporumque adiunctis accommodatum atque universale ; quod veluti integra certa que ratio disciplinæ et auxilium efficax sanctitatis omnibus foret, simulque novum ac præclarum vinculum coniunctionis inter Orientales omnes Ecclesias constitueret : quod sane inceptum nonnisi ab una suprema et universali Romani Pontificis auctoritate eiusque apostolica sollicitudine efficienter et promoveri et sanciri poterat.

Hoc legum corpore edito aliquando et cum Codice Iuris Canonici conlato, magna profecto eluxisset similitudo ac vel etiam æqualitas canonum atque institutorum pro universa Catholica Ecclesia, quæ omni tempore et loco, dum legitimos populorum mores et consuetudines servat, simul, providis datis legibus materna sollicitudine contendit ut vividio rem fidem, actuosio rem caritatem fortiusque fidelium cum legitimis sacris Pastoribus omniumque cum Christi Vicario, Romano Pontifice, unionis vinculum efficiat ad maiorem Servatoris Christi gloriam in eiusque mystici Corporis ædificationem.

Consulimus iam Apostolicis ad hoc datis Litteris disciplinæ quæ ad matrimonii Sacramentum², ad ecclesiastica tribunalia³, ad religiosum statum et bona temporalia⁴ spectat ; nunc vero tempus esse duximus indulgendi crebris supplicationibus Nobis allatis a sacris orientalibus Afisfitribus atque a Sacra Congregatione pro Ecclesia Orientali, cuius quidem opus ac ministerium haud parvis difficultatibus ob incertam disciplinam detinebatur, ut etiam leges de cleri disciplina publicarem.

Nos igitur attente et cogitate omnibus in Domino perpensis, motu proprio, certa scientia ac de Apostolicæ plenitudine potestatis statuimus ac decrevimus canones ad cleri disciplinam spectantes promulgari quos Pontificium Consilium Orientalium Ecclesiarum Codici Canonico conficiendo paravit.

Qui canones sacris Pastoribus mimera et officia, sub romani Pontificis suprema et plena iurisdictionis potestate exercenda, indicant vel definiunt simulque adhortantur et iuvant ut ipsi, integritate vitæ, revera «sal terræ et lux mundi» evadant sintque sui gregis forma et salis.

Memoratu vero dignum præ ceteris videtur patriarchale institutum, quippe quod orientalis ecclesiasticæ ordinationis veluti præcipua nota sit. Proprii talis instituti canones, christianæ venerandæ antiquitatis vestigia præ se ferentes, munera, iura et privilegia iustasque attributiones recensent.

Animadvertatur præterea canones nonnullos quos præsentibus Nostræ Litteræ habent, in præcedentibus iam Apostolicis Litteris⁵ ob evidentem necessitatem promulgatos inveniri, rubricæ cui inserebantur accomodatos, qui quidem canones nunc proprio loco atque in propria ac nativa vi hic referuntur atque a Nobis confirmantur.

Visum est præterea hisce canonibus de ritibus orientalibus et de ecclesiastica hierarchia tractantibus, canones quoque adicere, ab eodem Pontificio Consilio paratos, qui ad laicos eorumque in finem sanctitatis et æternæ salutis consociationes spectant.

Cum vero canones de status religiosi disciplina a Nobis iam promulgati existant universa nunc de Personis canonica disciplina per has Litteras absolvitur.

Canones autem, quos Nos Apostolica auctoritate comprobamus, hi sunt, qui sequuntur.

¹ Sess. XXII, de ref., cap. I.

² Litt. Apost. *Crebræ allatæ*, Motu Proprio datæ, 22 febr. 1949.

³ Litt. Apost. *Sollicitudinem Nostram*, Motu Proprio datæ, 6 in. 1950.

⁴ Litt. Apost. *Postquam Apostolieis Litteri*, Motu Proprio datæ, 9 febr. 1952.

⁵ Cfr. ex. gr. Litt. Apost. *Sollicitudinem Nostram*, Motu Proprio datæ, 6 ian. 1950, can. 5-13, 86-91.